Regd. No. HPTIB/2017/74104

TIBETAN NEWS

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༩ རབ་གནས་ཆུ་སྟག་ལོ། བོད་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༡ རེས་གཟའ་ལྷག་པ། 23rd March 2022

ལོ་ ༦ ཨང་། ༡༢ བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག Vol. 6 Issue 12 Price Rs. 1

དབུ་མའི་ལམ་ནི།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་ཉིན་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོག་ཆོག་མཛད་པ།

༄༅། །བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༩ རབ་གནས་ཆུ་སྟག་ལོའི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༥ དང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༨ ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་ཉིན་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཞུགས་སྒར་ད་སའི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་བཀའ་དྲིན་སྩལ་ཡོད།

དེ་ཡང་གོང་ཆོས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༨ མ་ཟིན་ཙམ་ལ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་བཞུགས་སྒར་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་གྱིས་བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད་མཚམས་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། ཐོག་མའི་འཆར་གཞི་ལ་དེ་རིང་ཕྱི་ཡིར་ཕྱིན་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་རེད། འོན་ཀྱང་ངོས་ཀྱི་གཟུགས་པོར་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མི་འདུག ཕྱི་ཡིར་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་དགོས་དོན་མི་འདུག ངེར་བརྟེན་འགྲོ་མི་དགོས་པ་བྱས་པ་ཡིན། དཀྱུན་དུས་འཆར་ཅན་དོ་རྗེ་གདན་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེའི་ཞོར་ལ་ཕྱི་ཡིར་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ཡིན། གཟུགས་པོ་ནི་ད་ལྟ་བརྗོད་པ་བཞིན་ཏ་ཙང་བདེ་པོ་འདུག མ་གཞི་མོ་བརྒྱབ་སྔེ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པ་ཡིན། ཏ་རམ་ས་ལར་ལྷོད་ལྷོད་བསྡད་ན་ཡག་པོ་འདུག ཕྱི་ཡིར་འགྲོ་བའི་འཆར་གཞི་གནས་སྐབས་རིང་མི་དགོས་པ་བྱས་པ་ཡིན། ཁྱོད་རང་ཚོ་བློ་བདེ་པོ་བྱུང་ས། སྐུ་འབྲུམ་ནས་ཡོང་བའི་བླ་མ་འདི་བདེ་ཐང་ཡོད། ཁྱོད་རང་ཚོ་བློ་བདེ་པོར་བཞུགས།

དེ་རིང་འདིར་སྐྱེས་རབས་གསུང་ཆོས་རེད། སྟོན་ལ་ངོས་ཀྱིས་འདི་བརྗོད་འདོད་བྱུང་། ཐུབ་རྣམས་སྡིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྲུ་ཞིང་།། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ།། ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་འཕོ་མིན་ཏེ།། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བ་འགྱུར།། གདུལ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་སེམས་ཀྱི་དངངས་སྐྲག་གི་རྒྱུ་དང་ཉེ་བའི་རིགས་རྣམས་ཆུ་ཡིས་བཀྲུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་གིས་སེལ་མི་ཐུབ་པ་དང་། ཁོང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གདུལ་བྱར་སྨིན་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོང་གི་ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ནས་སེམས་མ་བདུལ་བ་འདུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མ་ཞི་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སོགས་གང་ལྟར་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སེམས་མ་བདུལ་བའི་སྨིན་སེལ་ཐབས་ཅི་ལྟར་ཡིན་མིན་གསུངས་པ་ཡིན་པ་རེད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་ཡོད་དང་། དེ་ནས་ཅུང་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་རྣམས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་གི་ཉིང་ཁུ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད། ང་ཚོས་འཆར་ཅན་འདོན་བཞིན་པའི་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་ནང་དུ། གཟུགས་སྟོང་པའོ།། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ།། གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྐོར་ནི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་གསུངས་པའི་ནང་གི་སྙིང་བསྡུས་ཤིག་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ཆགས་ཡོད། ང་ཚོ་ཚང་མས་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་འདོན་བཞིན་ཡོད་པ་མ་རེད། ངོས་རང་ལ་མཚོན་ནའང་ཉིན་རེ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྐོར་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་གང་ཐུབ་ཀྱིས་བསམ་བློ་གཏོང་སྐབས་སེམས་ལ་ཆགས་སྡང་གི་བློ་དང་། རྩུབ་མིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སོགས་མི་ཡོང་བར་ཏ་ཙང་ཕན་གྱི་འདུག

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྐོར་ལ། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག། ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན།། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་།། འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད།། དེ་བས་སྐྱོ་ངལ་ཀུན་སེལ་བའི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟ་ཞོན་ནས།། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ།། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྒྱིད་ལུག་འགྱུར།། ཞེས་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་འདི་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་བསམ་བློ་གཏོང་དུས་སེམས་ལ་ཏ་ཙང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་འདུག ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ།།

ཨ་རིའི་རོགས་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་བཞུགས་སྒར་ད་སར་ཉིན་གྲངས་བཞིའི་རིང་གཟིགས་སྐོར་དུ་ཕེབས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ཨ་རིའི་རོགས་ཚོགས་ (USAID) ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་བཞུགས་སྒར་ད་སར་ཉིན་གྲངས་བཞིའི་རིང་གཟིགས་སྐོར་དུ་ཕེབས་ཡོད།

དེ་ཡང་ཨ་རིའི་རོགས་ཚོགས་ (USAID) ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཆུང་ཀྲ་ར་གནམ་ཐང་དུ་ཕེབས་འབྱོར་སྐབས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁྲབ་ཁོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་རྩའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམ་པས་ཕེབས་བསུའི་སྒེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད།

ཐེངས་འདིའི་གཟིགས་སྐོར་སྐབས་ཨ་རིའི་རོགས་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཆུང་གིས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པར་མཇལ་འཕྲད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་། ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས། འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བུད་མེད་ནུས་སྟོབས་གོང་འཕེལ་ཚན་པ། བོད་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་། ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ན་གཞོན་རོགས་སྐྱོར་ཚན་པའི་ཡན་ལག་བོད་མིའི་མདུན་ལས་སློབ་སྦྱོང་ཁང་། བོད་ཀྱི་བློས་གར་ཚོགས་པ། ནོར་གླིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་། གོ་པལ་པུར་བོད་ཁྲིམ། ཕྱིར་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སོགས་ལ་གཟིགས་སྐོར་དུ་ཕེབས་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པ་བཅས།།

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

དཔལ་ས་སྐྱའི་ཁྲི་རབས་ཞེ་གསུམ་པའི་ཁྲི་འདོན་མཛད་སྒོར་ཆོས་རིག་དྲུང་ཆེ་ཆེད་ཕེབས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༦ དང་ ༡༧ ཉིན་ཆོས་རིག་དྲུང་ཆེ་གླུ་ཁྲི་ཚང་འཆི་མེད་ཚེ་དབྱངས་ལགས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དེ་ར་ཌུན་མངའ་ཁོངས་སྤྱི་རུ་ཕུ་ལ་དཔལ་ས་སྐྱའི་མ་དགོན་བཤད་གྲྭ་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་དུ་༧སྐྱབས་མགོན་༧གོང་མ་ཏྲཱི་ཆེན་བཛྲ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དཔལ་ས་སྐྱའི་ཁྲི་རབས་ཞེ་གསུམ་པ་ལུགས་གཉིས་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་དང་འབྲེལ་བརྟན་བཞུགས་འདེགས་འབུལ་གྱི་མཛད་སྒོར་མགྲོན་འབོད་ལྟར་སྐུ་མགྲོན་དུ་ཕེབས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་བཙུན་དགོན་སྒྲོལ་མ་གླིང་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ཁྲག་ནད་བརྟག་དཔྱད་གནང་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མ་དང་བྱིས་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཚན་པ་དང་ཧ་ས་བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ཐོག་བཙུན་དགོན་སྒྲོལ་མ་གླིང་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་བཙུན་མ་གྲངས་ ༢༡༨ ལ་སྐྱ་ཐབ་ (Anaemia) ནད་གཞི་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ནད་རྟགས་ཐོན་པ་རྣམས་ལ་སྨན་བཅོས་དང་བསྐྱར་དུ་བརྟག་དཔྱད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཅས།།

འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་བཙུན་དགོན་སྒྲོལ་མ་གླིང་དུ་འཕྲོད་བསྟེན་གནས་ཚུལ་བསྡུ་གསོག་སྐོར་སྦྱོང་བརྡར་གནང་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་བཞུགས་སྒར་ད་སའི་ཉེ་འཁྲིས་སུ་ཆགས་པའི་བཙུན་དགོན་སྒྲོལ་མ་གླིང་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་བཙུན་མ་རྣམས་ལ་འཕྲོད་བསྟེན་གྲངས་ཐོ་ (Health In formation System) བསྡུ་གསོག་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱོང་བརྡར་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྦྱོང་བརྡར་གྱི་དགོས་པ་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི། འཕྲོད་ལས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནུས་པ་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་ཐབས་དང་། དེ་བཞིན་འཕྲོད་བསྟེན་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་བསྡུས་དང་འབྲེལ་བའི་གྲངས་ཐོ་བསྡུ་ཕྱོགས་ཆགས་ཚུད་དང་ཡིད་རྟོན་འཕེར་བ་ཡོང་ཆེད་ཡིན་པ་བཅས།།

སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་གསུམ་པ་དབུ་འཛུགས་གནང་བ།

༄༅། །སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་གསུམ་པ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༡ རེས་གཟའ་ཟླ་བ་ནས་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༣༡ རེས་གཟའ་ཕུར་བུ་བར་ལས་ཉིན་བཅུའི་ལྷན་ཚོགས་དེ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་གངས་ཅན་སྐྱིད་གཤོངས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཁང་དུ་དབུ་འཛུགས་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༠ ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། ཚོགས་གཞོན་སྒྲོལ་མ་ཚེ་རིང་མཆོག སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གཙོས་བཀའ་བློན་རྣམ་པ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་བཅས་ཚང་འཛོམས་ཐོག་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་གསུམ་པ་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རྟེན་འབྲེལ་གསོལ་ཇ་དང་། འབྲས་སིལ་ཕུལ་གྲུབ་རྗེས་ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གླུ་བཏང་རྗེས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་གྲོས་ཚོགས་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་དོན། ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྙན་གསུམ་གུས་ཕྱག་ཕུལ་བའི་ཐོག་ནས་དེ་རིང་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་གསུམ་པའི་ཐོག་ཕེབས་པའི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྡན་བཀའ་བློན་རྣམ་པ། དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་བཀའ་འོས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམ་པ་བཅས་ལ་ཚོགས་གསོས་མཇལ་བཅར་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།ཉིན་གྲངས་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་ལ་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་གཉིས་པའི་ལས་རིམ་བསྐྱངས་ཟིན་ཙམ་རེད། དེའི་ནང་བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྟངས་ཐོག་བགྲོ་གླེང་གང་ཙམ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་མུ་མཐུད་གནས་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ཉམས་ཆག་ཤུགས་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་པ། དེ་བཞིན་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཀྱང་གོ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་གྱི་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་དུ་ཅང་ཉེན་ཁ་དང་ཛ་དྲག་ཚབས་ཆེ་འགྲོ་བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད། དེ་རིང་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་གསུམ་པའི་ཐོག་ལའང་ལས་རིམ་རིམ་པས་ཕེབས་བཞིན་ཡོད། གཙོ་བོ་ང་ཚོ་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་

སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཆགས་ཡོད། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དགུང་ལོ་ ༡༦ ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས་ད་བར་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རེ་བའི་བློ་དང་མིག་འབྲུར་གཅིག་ཏུ་གཏོད་ས་ནི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་ཆགས་ཡོད། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བཙན་བྱོལ་སྒྲིག་འཛུགས་འདི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་མང་གཙོ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་དང་། ནམ་རྒྱུན་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མང་གཙོ་གསོལ་རས་གནང་བ་རེད་ཅེས་དུས་རྒྱུན་དུ་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༠༢ ཉིན་མང་གཙོ་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་བཞིན་ཡོད།སྤྱིར་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ནང་ཐད་ཀའི་མང་གཙོ་དང་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་མང་གཙོ་སོགས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་སྲིད་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་རྒྱལ་སྤྱིའི་མང་གཙོ་འཕེལ་རིམ་ནང་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་གནས་སྟངས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་དེ་དག་ཚང་མའི་ཐོག་ལེགས་ཆ་བླངས་པའི་ཐོག་ནས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་ཕལ་ཆེར་གསལ་པོ་རེད་འདུག དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་མང་གཙོ་དབུ་བརྙེས་ནས་ད་བར་ལོ་ངོ་ ༦༠ ལྷག་ཕྱིན་ཡོད། ལུང་པ་འགའ་ཤས་ཀྱི་མང་གཙོ་གསར་པ་ང་ཚོ་ལས་གཞོན་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། མང་གཙོའི་ནང་ལ་ལོ་བཅུ་ཕྲག་དྲུག་ཟེར་དུས་ང་ཚོའི་མང་གཙོ་ནི་གང་ཙམ་རྒན་པ་ཆགས་ཡོད་སྐབས། མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་བསྡུ་བྱས་པའི་འཐུས་མི་རྣམ་པ་ཡིན་ནའང་མང་གཙོའི་ལྟ་གྲུབ་སེམས་ལ་ངེས་དགོས་པ་ཞིག་དང་། གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ནས་ཀྱང་མང་གཙོའི་ཐོག་བསམ་བློ་དང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་ཐབས། གནས་སྐབས་སུ་བོད་ནང་གི་བོད་མི་དེ་དག་དཀའ་ངལ་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་པ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གནས་སྟངས་ཐོག་ཞུ་སྐུལ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་གླེང་སློང་ཞུ་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ། བཙན་བྱོལ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་ནང་འདྲ་མཉམ་དང་དྲང་བདེན། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་ཡིན་ནའང་སྤྱི་སྙོམས་ཡོང་བར་སྲིད་བྱུས་འཛིན་ཐུབ་དགོས་རྒྱུ་དེ་གཙོ་བོ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྐུར་བའི་འགན་དབང་དེ་དག་ཆགས་ཡོད། དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་ལག་བསྟར་ཞུ་ཐུབ་དགོས་རྒྱུ་ནི་འདི་ནང་བཞུགས་མཁན་བཀའ་འོས་རྣམ་པ་ཚང་མས་དགོངས་པ་བཅངས་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་ཞུ་འདོད་བྱུང་།དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་ལྟ་བུར་མཚོན་པ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཐོག་ཛ་དྲག་གི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཞིག་འཁྱེར་ཡོད། སྔར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ནང་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གོ་ལའི་ཁོར་ཡུག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༢༦ དེ་

བཞིན་སི་ཀོ་ཊེ་ལེན་ཊེའི་ས་གནས་གླཱ་སི་གོ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཚོགས་ཡོད། སྐབས་དེར་ང་ཚོའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་མི་སྣ་དང་། གཞན་ཡང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ཕར་བཅར་ནས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གནས་སྟངས་ཐོག་གོ་རྟོགས་གང་ཙམ་སྤེལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་རིང་འདིའི་ཐོག་གྲོས་ཆོད་བསྡམས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ནས་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་ཐོག་གྲོས་ཆོད་རིམ་པ་ཁྱེར་ཡོད། ཉིན་མ་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་ལ་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་གཉིས་ཚོགས་ཟིན་ཙམ་ཡིན་དུས་སྐབས་དེར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་གྲོས་ཆོད་ཐོག་བགྲོ་གླེང་དང་གོ་བསྡུར་གྱིས་ཐོག་ནས་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་ཐོག་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་གྲོས་ཆོད་ཁྱེར་ཟིན་ཙམ་ཡིན་སྐབས། བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་ཁོར་ཡུག་ཐོག་གྲོས་ཆོད་ཅིག་འཁྱེར་ན་ཞེས་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་ནང་བཞིན་ད་རེས་འདིར་བསྡམས་ཕེབས་པ་རེད། དེ་ཡང་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་དམིགས་བསལ་འགན་དབང་བསྒྱུར་བའི་ལས་འགན་ཞིག་ཆགས་སྐབས། བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་དང་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་ནས་དེའི་ཐོག་གོ་རྟོགས་ཤུགས་ཆེ་ཙམ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པ་དང་། དེའི་བརྒྱུད་ནས་གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གོ་རྟོགས་དང་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུ་ཤུགས་ཆེ་ཙམ་ཡོང་ཐུབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་ནས་དེ་རིང་འདིར་བསྡམས་ཕེབས་པ་ཡིན། དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་ནི་དཔལ་ལྡན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་བློན་མཆོག་གི་སྔོན་རྩིས་ཀྱི་གསུང་བཤད་རེད། དེ་བཞིན་ལྷན་ཁང་རེ་རེའི་སྔོན་རྩིས་ཐོག་ལ་བགྲོ་གླེང་དང་། གདན་འཕེབས་གནང་རྒྱུ་དེ་ཚོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚོད་དཔག་འཆར་རྩིས་ཚོགས་ཆུང་། ཁོང་རྣམ་པ་མི་འགྲོ་ལྷས་ཉིན་གྲངས་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་ཞིབ་ཞིབ་ཆགས་པོའི་ཐོག་ནས་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་ལྷན་ཁང་གོ་རིམ་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་འཆར་འབུལ་བྱས་པ་དང་། རྒྱབ་གཉེར་བྱས་པ་དེ་ཚོར་ཞིབ་ཆགས་པོའི་ཐོག་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཡོད། ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་སྙན་ཐོ་དེ་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་ཁྲིམས་སྒྲིག་བསྐྱར་བཅོས་རིགས་གཅིག་ཡོང་གི་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་འང་དགོངས་པ་བཞེས་ཐུབ་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་དཔལ་ལྡན་བཀའ་ཤག་ནས་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་གཅིག་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་བབ་ཐོག་སྙན་ཐོ་ཞིག་བསྡམས་ཕེབས་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེའང་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལའང་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ཚང་མས་ཆ་ཤས་བཞེས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

དེ་ནས་ལས་རིམ་ནང་སྤྱི་ཡོངས་ནས་དེ་ཙམ་ཆགས་ཀྱི་འདུག མཚམས་རེ་ལས་རིམ་གསར་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། ད་ལྟ་བར་དུ་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་སྐར་རྟགས་ཅན་གྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་དེ་འདྲ་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མ་སོང་། བསྡམས་ཕེབས་མཁན་འདྲ་ཡོད་ན་སྒྲིག་གཞི་གཞིར་བཟུང་གནང་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐུགས་སྣང་གཞན་སྐུལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་རིགས་གཅིག་བསྣེབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོ་རིམ་པས་ལས་རིམ་ནང་བཅུག་ཡོད་དུས་རྣམ་པ་ཚོས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད།

ལས་རིམ་ནང་ཆ་ཤས་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྩ་བའི་ཁ་སང་ཚོགས་དུས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟུགས་བརྗོད་ཞུས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གང་ལ་གང་འཚམ་ཡག་པོ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བྱུང་། ད་ལྟ་སྔོན་རྩིས་གྲོས་ཚོགས་འདི་ལྟ་བུ་མཚོན་པ་ཡིན་ན། ལས་ཉིན་བཅུ་འདྲ་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཚོའི་ནང་ཆ་ཤས་བཞེས་མཁན་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག གང་ལྟར་གཙོ་བོ་སྤྱི་སེམས་དེ་སེམས་ལ་བཅངས་ནས་བསམ་ཚུལ་འདོན་ཐུབ་དགོས་པ། བགྲོ་གླེང་བསྟུར་ལ་ཆ་ཤས་བཞེས་ཐུབ་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག དེ་མ་ཡིན་པར་ཚོར་བ་ཞིག་གི་དབང་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་ལ་འང་འགལ་རྐྱེན་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་འང་བརྟབ་གསིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་ཚོའི་ཐོག་གྲོས་ཚོགས་ར་བ་འདི་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ཐུབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག

དེ་ནས་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ཡིན་ནའང་ཉེ་ཆར་འཚམས་གཟིགས་ཕེབས་ཚར་ཙམ་རེད། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་བསམ་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད། རེ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་རྣམ་པ་ཚོས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད། དེ་ཚོའི་གྲས་ཆ་ཚང་སེམས་ལ་བཅངས་ནས་ལས་རིམ་གྱི་ཆ་ཤས་བཞེས་རོགས་གནང་།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་བ་དང་། ད་རེས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཉིན་བཅུ་འདི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡོང་བའི་ཚང་མས་ཐུགས་སྨོན་དང་། འགན་འཁུར་བཞེས་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། །

༧གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་དྲ་རྒྱའི་ཁ་བྱང་ www.bod.asia ཐོག་གཟིགས་པར་འཚལ།

དཔལ་ས་སྐྱའི་ཁྲི་འཛིན་ ༤༣ པའི་མཛད་སྒོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

༄༅། །༧སྐྱབས་མགོན་ས་སྐྱ་༧གོང་མ་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་དབུས་དཔལ་ས་སྐྱའི་ཕོ་བྲང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འཁོན་གདུང་བགྲེས་གཞོན་རྣམ་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་མ་རྣམ་པ། བླ་ཆེན་ཁག་དང་། རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོ་དང་བདག

མོ་སྐུ་ཞབས་ལྷན་རྒྱས། གཞན་ཡང་མཁན་སྤྲུལ་རྣམས་དང་། སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པ། འདུས་ཚོགས་ལྷན་རྒྱས་ལ་དེ་རིང་ནི་༧སྐྱབས་མགོན་༧གོང་མ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དཔལ་ས་སྐྱའི་ལུགས་གཉིས་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མངོན་པར་མཐོ་བར་མངའ་གསོལ་རྗེས་འབྲེལ་ཞུ་རྒྱུའི་དུས་བཟང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉིན་ཕྲན་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་གངས་ཅན་ཞིང་དུ་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་དང་། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་སོགས་རིམ་པར་བྱོན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་ཁུར་བླ་མེད་བསྐྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་། དེང་གི་འཛམ་གླིང་གོ་ལའི་ཁྱོན་དུ་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བཞིན་ཡོད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱིས་བོད་ཙམ་མ་ཟད་ཆེན་པོ་ཧོར་སོགས་བརྒྱུད་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེར་དད་གུས་ཆེན་པོས་བོད་སོག་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཙུགས་ཏེ་བསྟན་འགྲོར་ཕན་པའི་མཛད་རྗེས་བླ་མེད་བསྐྱངས་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༢༣༩ ལོར་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཆིང་གེ་སེ་ཁང་གི་ཚ་བོ་གོ་དན་ཁང་གིས་བོད་ལ་དམག་དཔུང་དྲངས་ཏེ་སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་གྲགས་ནས་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་འཛམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎྜིཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གདན་འདྲེན་ཞུས། དེ་ནས་བོད་དང་སོག་པོའི་དབར་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་འགོ་ཚུགས། གོ་དན་ཁང་གི་རྗེས་སུ་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཀུབ་ལའི་ཁང་གིས་ནང་ཆོས་ལ་དད་ནས་ས་པཎ་གྱི་སྐུ་ཚ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་བླ་མར་བསྟེན་ཏེ་ནང་པའི་ཆོས་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཁས་བླངས། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དབུ་བླར་བཀུར། ཕྱི་ལོ་ ༡༢༥༩ ལོར་ཀུབ་ལའི་ཁང་གིས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་གསོ་ཕྱིར་དབང་ཡོན་དུ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བདག་དབང་ཆ་ཚང་ཕུལ་ཏེ་མཚན་བསྟོད་གནང་བ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ལ་དབང་བསྒྱུར་གྱིས་རིམ་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་མཛད་ཡོད།དེ་རྗེས་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ལ་འགྱུར་བ་སྣ་རྗེས་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༦༤༢ ལོ་ནས་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་ནས་བཟུང་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ལ་དབང་བསྒྱུར་མཛད་ཅིང་བོད་གཙོས་ཁྲིམ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོར་བསྟན་འགྲོར་ཕན་པའི་རྣམ་བྱུང་གི་མཛད་རྗེས་བསྐྱངས་ཡོད།

སྐབས་ཉེས་པ་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ནང་དྲག་པོའི་བཙན་འཛུལ་དཔུང་འཛུག་གིས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་ཛ་དྲག་ཛེ་ཆེར་གྱུར་སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་༧སྐྱེ་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ ༡༤ པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་ ༡༦ ལས་མ་ཕེབས་ཀྱང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ། བོད་ཀྱི་གནས་བབ་སྟོབས་ཆུད་ཐབས་སུ་རྒྱ་གཞུང་ལ་འབྲེལ་ལམ་རིམ་བསྟུད་གནང་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དྲག་ཤུགས་ཤུགས་ཁོ་ནའི་བྱེད་ཐབ་དབང་གིས་མཐར་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཁྲིམ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྲིད་དོན་སྐྱབས་བཅོལ་ལ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བ་དང་། གང་གི་ཞབས་རྗེས་སུ་འབྱོར་བའི་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་གནས་བབ་སོགས་ལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་འབྲེལ་ལམ་གོ་བསྡུར་རིམ་པ་བརྒྱུད་དེ་བཙན་བྱོལ་དུ་གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་གསར་འཛུགས། དགོན་སྡེ་ཁག་གསར་བཞེངས་སོགས་ལྷག་པར་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་རང་བཞིན་མང་གཙོ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་སྙོན་ཡོད་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་གསར་འཛུགས་གནང་བས་མཚོན་བོད་མིའི་སྲིག་འཛུགས་སྣ་བརྟན་ཆགས་ཚུད་མཛད་པ་སོགས་ནི་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་བཞེད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཟད། གང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ནས་ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྐུ་དབང་མང་ཚོགས་ཀྱི་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་འཁྲིད་རྣམས་ལ་གསོལ་སྐྱལ་མཛད་ནས་བོད་མིའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ། འགྲོ་བའི་མིའི་བྱམས་བརྩེ་སོགས་ཀྱི་ཐད་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་སྨུ་མེད་པར་མཛད་འཕྲིན་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པར་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གང་ས་ནས་སྐྱེ་བོ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོས་བསྔགས་བརྗོད་དང་གུས་བཀུར་བླ་མེད་དུ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། གང་གི་གསང་གསུམ་མཛད་འཕྲིན་ལ་དབུ་འབོག་དཔུང་འདེགས་ཞུ་མཁན་དཔལ་ས་སྐྱའི་༧སྐྱབས་མགོན་༧གོང་མ་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་ཐེག་ཆེན་དཔལ་འབར་འཕྲིན་ལས་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་འཕྲིན་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ། བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་དང་། མཐུན་མིན་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཞེས་རྣམས་ཉམས་པ་སྐྱར་གསོ་དང་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་གྱི་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་བཞེས་མཛད་དེ་ཆོས་ཀྱི་བསྟི་གནས་གདན་ས་ཁག་གསར་བཞེངས་དང་། རྒྱལ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཚོགས་ཁག་གསར་འཛུགས་བཅས་ཀྱིས་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོན་མེ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཉག་ཕྲ་བའི་དུས་སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ཅིར་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་རམ་འདེགས་མཛད་དང་མཛད་བཞིན་པ་སོགས་ལ། དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདིར་བརྒྱུད་དེ་དང་གུས་ཆེན་པོས་བཀའ་དྲིན་བླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་འཁན་གཙོ་བཞེས་མཛད་པའི་དཔལ་ས་སྐྱའི་ཁྲི་འཛིན་གྱི་ཕེབས་ཕྱོགས་ལམ་ལུགས་གསར་གཏོད་མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོར་གནས་མཆོག་ལུམྦི་ནིའི་ཚལ་དུ་ས་སྐྱ་སྨོན་ལམ་འདུས་ཚོགས་སུ་ཡོངས་ཁྱབ་ཕྱིར་བསྒྲགས་མཛད་དོན་བཞིན། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁྲི་འཛིན་གྱི་མཚན་གནས་བཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འགྱུར་བ་གནང་སྟེ། མཁྱེན་ཡོན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་དང་བཅས་པའི་ཕོ་བྲང་གཉིས་ཀའི་གདུང་སྲས་རྣམས་བགྲེས་རིམ་བཞིན། ལོ་གསུམ་རེའི་རིང་བསྟན་བདག་ཁྲི་འཛིན་གྱི་མཚན་གནས་བཞེས་སྐྱོང་མཛད་རྒྱུ་ཐག་གཅོད་མཛད་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡང་དེ་དོན་༧སྙན་གསན་ཞུས་པར་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ འདི་ནི་དུས་མཐུན་གྱི་དགོངས་བཞེས་ད་ཅང་ལེགས་པོ་བྱུང་འདུག་པར་ཡི་རངས་བསྟོད་བརྗོད་ཡོད་ ཅེས་བསྟོད་བཀུར་བསྟོད་བརྗོད་བཅས་གནང་སྟེ་ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་མཛད་པ་སོགས་དུས་བསྟུན་ཆབས་ཆེན་གྱི་མཛད་བཟང་འདི་ལ་ཀུན་གྱིས་བཀུར་ཞིང་ཀུན་གྱིས་མངོན་པར་བསྟོད་བཞིན་ཡོད། ༧སྐྱབས་མགོན་༧ས་སྐྱ་༧གོང་མ་ཁྲི་འཛིན་ ༤༢ པ་རཏྣ་བཛྲ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཁྲི་འཛིན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པའི་རིང་ལ་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་ཐབས་ཆེན་གྱི་མཛད་བཟང་བསྐྱངས་པ་རྣམས་ལ་གུས་བཀུར་བསྟོད་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་དང་། སླད་མར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་སྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་རྣམས་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བར་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཀུན་ལ་ནད་ཡམས་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་ཆེར་བྱུང་བས་དུས་མཚམས་སུ་ཁྲི་འཛིན་ ༤༣ པའི་མཛད་སྒོར་དུས་འགྱངས་མི་ཞུ་ཀ་མེད་ཆགས་ཀྱང་དེ་རིང་གི་དུས་བཟང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉིན་མོ་འདིར་༧སྐྱབས་མགོན་༧ས་སྐྱ་༧གོང་མ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དཔལ་ས་སྐྱའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྲི་འཛིན་ ༤༣ པར་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མངོན་པར་མཐོ་བར་མངའ་གསོལ་གཟེངས་བསྟོད་གནང་བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་གུས་པ་ཆེན་པོས་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལ་འང་གལ་ཆེ་བའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཆགས་ཡོད། ༧སྐྱབས་མགོན་ས་སྐྱ་༧གོང་མ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་དཔལ་ས་སྐྱའི་ཁྲི་འཛིན་ ༤༣ པའི་མཛད་ཁུར་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བོད་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཉག་ཕྲ་བའི་དུས་སྐབས་འདིར་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པར་ཐུགས་བསྐྱེད་གོ་ཆ་བཙན་པོ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་ཐབས་ཆེན་མཛད་བཟང་སྐྱོང་བཞིན་ཡོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་དབུས་རྗེས་འཛུག་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་དང་བཅས་པས་གང་ཉིད་ཀྱི་མཛད་བཟང་ལ་ཡི་རངས་དགའ་སྤྲོ་ཆེན་པོས་བཀུར་ཞིང་། བསྟན་འགྲོར་ཕན་པའི་མཛད་འཕྲིན་རྣམས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། གང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་རྣམས་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པའི་རེ་སྨོན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ༧ས་སྐྱ་ཁྲི་ཆེན་༧གོང་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབུས་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་བཞེད་མཐའ་དག་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་མྱུར་དུ་གསལ་ཏེ་གཞིས་བྱེས་མཇལ་འཛོམས་ཡོང་བ་དང་། དཔལ་ས་སྐྱ་༧གོང་མ་ཁྲི་འཛིན་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྐུའི་གསང་གསུམ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་རྣམས་དབྱར་གྱི་ཆུ་བོ་བཞིན་རྒྱས་པའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་བཅས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༩ རབ་གནས་ཆུ་སྟག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༧ ལ།། །།

གསལ་བསྒྲགས།

༄༅། །ཕྱི་ལི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་སྤེལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་གནས་སྡོད་བོད་མི་རྣམས་གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གནང་བའི་འགྲིམ་འགྲུལ་ཡིག་ཆ་ (Travel Document) སྟེང་ཨི་མཐོང་མཆན་ (e visa) ཞུས་ཏེ་རྒྱ་གར་ནང་མ་ཕེབས་རོགས། ད་ལྟའི་ཆར་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ནས་བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་དགོས་ཚེ་ངེས་པར་དུ་ཕྱིར་སྐྱོད་ལག་ཁྱེར་ཚད་ལྡན་ (Valid Passport) ཡོད་པའི་ཐོག་ཕེབས་དགོས་པ་གཙོ་འདོན་གནང་རོགས། ཞེས་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་ཡོད།

དེ་ཡང་ལྡི་ལི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་གསུང་དོན། ད་རེས་ལྡི་ལི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་ནས་ཚང་མས་མཁྱེན་རྟོགས་དགོས་པའི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ནས་མཁྱེན་དགོས་པའི་གནད་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་གསལ་བསྒྲགས་དང་སྙན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱིར་དགོངས་པ་མངའ། གསལ་ལྟར། འདས་པའི་ལོ་ངོ་གཉིས་ཙམ་རིང་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་བྱེད་རྒྱུར་སྐྱོང་ལ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་འཕྲད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་རིམ་བཞིན་ནད་ཡམས་ཕྲན་བུ་ཉུང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མས་འགྲུལ་བཞུད་ཐོག་ཕྲན་བུ་ཀུ་ཡངས་གཏོང་གི་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ངོས་ནས་མཐོང་མཆན་སྤྲོད་རྒྱུ་སོགས་དེ་སྔ་ལམ་ལུགས་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱར་གསོ་གནང་རྒྱུ་དང་། ནད་ཡམས་མ་བྱུང་བའི་སྔོན་དུ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཨི་མཐོང་མཆན་ (e visa) སྤྲོད་རྒྱུའི་ལམ་ལུགས་ཤིག་གསར་གཏོད་གནང་ཡོད། མདོར་ན་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ནས་གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གནང་བའི་ཕྱིར་སྐྱོད་ལག་ཁྱེར་ (Passport) ཚད་ལྡན་ཡོད་ན་མཐོང་མཆན་ག་འདྲ་ཞིག་ཞུས་ནས་ཕེབས་པ་ཡིན་ནའང་ཁྱད་པར་མེད། ཡིན་ནའང་ཕྱིར་སྐྱོད་ལག་ཁྱེར་མེད་པར་འགྲིམ་འགྲུལ་ཡིག་ཆ་བསྣམས་ཏེ་ཕེབས་མཁན་རིགས་གཅིག་འདུག དེ་དག་གིས་ e visa ཞུས་ཏེ་ཕེབས་མཁན་དེ་འདྲ་བྱུང་སོང་། དེ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག འགྲིམ་འགྲུལ་ཡིག་ཆ་སྟེང་ (e visa) ཞུས་ཏེ་མ་ཕེབས་རོགས། ཞེས་སྙན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།།

བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་སྒྱུ་རྩལ་ལས་གཞིའི་གསལ་བསྒྲགས།

༄༅།། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གཞུང་དང་དེང་རབས་བོད་ཀྱི་བཟོ་རིག་སྒྱུ་རྩལ་རྒྱུན་འཛིན་དང་གོང་སྤེལ་སླད། རྒྱ་གར་ནང་གནས་འཁོད་བོད་རིགས་སྒྱུ་རྩལ་བ། སྒྱུ་རྩལ་མཁན་གསར་པ་འཐོན་བཞིན་པ། རིག་གཞུང་ཞམས་ཞིབ་པ་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། སྐད་ཡིག སྒྱུ་རྩལ་ཁ་ནའི་ལས་འཆར་ཆེད་དིན་སྐོར་འབུམ་གཅིག་ནས་འབུམ་གསུམ་བར་རོགས་དངུལ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པས། གཤམ་གསལ་ཆ་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་ལས་འཆར་སྤེལ་འདོད་ཡོད་རིགས་རྣམས་ནས་ཞུ་སྙན་འབྱེལ་ཤོག་དང་ ༼ འགེངས་ཤོག ༽ ༼ ལས་འཆར་དང་འཆར་རྩིས་འབུལ་ཕྱོགས་ལམ་སྟོན། ༽ དགོས་མཁོའི་ཡིག་ཆ་ཁག་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གློག་འཕྲིན་ཁ་བྱང་ངམ་སྤྲག་བརྒྱུད་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༣ འབྱོར་ངེས་མེད་ཕུལ་ཐུབ་པ་དགོས། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༡ ལ།།

དགོས་ངེས་ཡིག་ཆ་ཁག

ངོ་བདག་གི་མཚན་རྟགས་འཁོད་པའི་འགེངས་ཤོག་སྐོང་ཞུ།

བོད་ཡིན་གང་རུང་ནང་ལས་འཆར་གང་གི་ཆེད་དུ་རོགས་དངུལ་ཞུ་བཞིན་པ་དེའི་འགྲེལ་བརྗོད་ཤོག་ངོས་གསུམ་ནས་ལྔ་བར་འབྱུལ་དགོས།

ལས་འཆར་གྱི་འཆར་རྩིས།

སོ་སོའི་ལས་རིགས་ཐོག་ཤེས་སྦྱོང་ཡོད་པའི་མི་སྣ་གཉིས་ནས་འབྲེལ་སྦྱོར་རྒྱབ་གཉེར་ཡི་གེ་འབྱུལ་དགོས།

དང་བླངས་དཔྱ་དངུལ་འབུལ་འབབ་གཙང་ཕྱུལ་ཟིན་པའི་ལག་དེབ་ཀྱི་ངོ་བཤུས། ༼ ཚོགས་པ་ཡིན་ཚེ་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་གྱི་དང་བླངས་དཔྱ་དངུལ་ལག་དེབ་ཀྱི་ངོ་བཤུས་འབུལ་དགོས། ༽

དུས་འགྱངས་ཞུས་པའི་སྐབས་བཅོལ་ལག་དེབ་ཀྱི་ངོ་བཤུས། ༼ ཚོགས་པ་ཡིན་ཚེ་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་གྱི་སྐབས་བཅོལ་ལག་དེབ་ཀྱི་ངོ་བཤུས་འབུལ་དགོས། ༽

འདེམས་སྒྲུག་བརྒྱ་ཆ་གནང་ཕྱོགས།

ལས་འཆར་གྱི་བཟོ་སྒྲིག་སྤུས་ཚད། བརྒྱ་ཆ། ༣༠།

འདྲི་གླེང་། བརྒྱ་ཆ། ༧༠།

འདེམས་སྒྲུག་བརྒྱུད་རིམ།

འདེམས་སྒྲུག་ཚོགས་ཆུང་ནས་ལས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་གཟིགས་ཞིབ། རྣ་ས་ཉེ་འཁྲིས་སུ་ཡོད་པའི་སྙན་འབུལ་བ་རྣམས་ལ་ངོ་འཕྲད་འདྲི་གླེང་དང་། སྙན་འབུལ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་དྲ་རྒྱ་བརྒྱུད་(Video calling) འདྲི་གླེང་བྱ་རྒྱུ། ཐུགས་སྣང་། གོང་འཁོད་དགོས་ངེས་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་ངོ་བཤུས་སྐྱེང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཟུང་དྭང་ཡན་ནམ།ས་གནས་འགོ་འཛིན་སྐུ་ཚབ་ངང་གི་དག་མཆན་ལས་དམ་འཁོད་དགོས། ཞུ་སྙན་འབུལ་ཡུལ།

Department of Religion and Culture
Central Tibetan Administration
Gangchen Kyishong
P.O. Dharamsala -176215
Kangra District (H.P), India
Email: chorig.culture@tibet.net
Phone: 01892-226737 / 222685
Concerned staff mobile no. 9816743672 / 8296450233

བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་དང་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྟོན་ཚོགས་ཆུང་གཅིག་ཐོག་གིས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་དགུ་པ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བཞུགས་ཧྲ་ས་གངས་ཅན་སྐྱིད་གཤོངས་ཀྱི་བཀའ་ཤག་ཚོགས་ཁང་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་བ་ ༠༣ ཚེས་ ༡༨ རེས་གཟའ་སྤེན་པ་ཉིན་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་དང་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྟོན་ཚོགས་ཆུང་གཅིག་ཐོག་གིས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་དགུ་པ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་མཛད་སྐོར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གཙོས་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་ཐར་ལམ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དང་། ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དགེ་བཤེས་ལྷག་རྡོར་ལགས། ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལགས། གཞན་ཡང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་བཅས་ཚང་འཛོམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཤེས་ལྷན་འཁན་འཛིན་ནས་ཕེབས་བསུ་ངོ་སྤྲོད་དང་། དེ་རྗེས་ཤེས་ལྷན་ཚོགས་གཙོས་ལྷན་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་མཆོག་དང་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པ་རེད།

ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་སློབ་གྲྭའི་གལ་གནད་དང་འབྲེལ་ནས་གསུང་དོན་ལ། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་མིན་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མི་སེར་ལ་རག་ལུས་ཡོད་ལ། མི་སེར་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལེགས་བཅོས་བྱ་ཡུལ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཡིན། དེ་བས་ན་མ་འོངས་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཇི་ཆགས་དེ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་རག་ལུས་ཡོད་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་གློག་དེབ་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མི་ཚེའི་ནང་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་བེད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ལག་ཤེས་སློབ་སྦྱོང་སྤྲད་རྒྱུ་དགོས་མཁོ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་འབྲེལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུའང་ལག་ཤེས་སློབ་སྦྱོང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་རང་སྤྱོད་བྱ་བྲུབ་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས། མཐོ་སློབ་འགྲིམས་བཞིན་པའི་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་འཐོད་སྐུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུང་དོན་ལ། མཐོ་སློབ་ནང་དུ་བོད་རིགས་སློབ་ཕྲུག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་སློབ་ཕྲུག་དང་ལྷན་དུ་མཐུན་འབྲེལ་བྱས་ན་སྐད་ཡིག་དང་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་རྩལ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བ་མ་ཟད། རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་སྐོར་ཕྱི་མིར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་ཉིད་མཐོ་སློབ་ཏུ་བོད་མིའི་ངོ་ཚབ་ཚབས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ལམ་སྟོན་གནང་སོང་།

དེ་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་མཚམས་འདྲི་དང་སྦྲགས། མ་འོངས་པར་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་དེ་ཉིད་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྣང་འཛིན་དང་མཐུན་རྐྱེན་སྒྱུར་བའི་ཐོག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནོན་ཤུགས་བྲལ་བའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཐུབ་ན་ལེགས་པའི་དགོངས་འཆར་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ། ད་ལྟའི་བཀའ་ཤག་གིས་གྲངས་ཐོ་གལ་ཆེར་འཛིན་གི་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེས་ཀྱི་ཆེད་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་གནས་སྟངས་དང་སློབ་ཕྲུག་གི་གྲངས་འབོར་བརྟུ་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམ་པའང་བོད་སློབ་ཁག་ཏུ་གཟིགས་སྐོར་ལ་ཕེབས་ཏེ་གནས་སྟངས་རྒྱུས་ལོན་གནང་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསུངས་སོང་། མགོ་ཐོས་ཀྱི་ཆེད་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་ཆོས་བུ་ཡོད་ཡ་རྒྱུ་ཆུ་ལས་སློབ་ཕྲུག་ཆེ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་དྲིན་ཆེ། རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ལ་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད། ད་ང་ཆོས་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་། མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་བཟོ་རྒྱུའི་དུས་ལ་འབབ་ཡོད་མེད། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟོས་ན་དགེ་ཚན་ཡོད་མེད། དེ་དག་གང་ཞིག་ལ་དམིགས་དགོས་མིན་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ལ་གཞི་བཞག་ནས་ང་ཚོའི་བསླབ་གཞིར་འགྱུར་བ་གང་གཏོང་དགོས་མིན། ལྷག་པར་ལག་ཤེས་དང་སྒྱུ་རྩལ་རིགས་ལ་ཤུགས་གནོན་གང་རྒྱག་དགོས་མིན་སྐོར་གཟིགས་དགོས་ཞེས་ལམ་སྟོན་གནང་།

སྐྱེ་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའམ་ཆོས་ལུགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བཟང་སྤྱོད་སློབ་གསོ་དང་འབྲེལ་ནས་གསུང་དོན་ལ་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྤྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་དེ་ཉིད་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་ས་རེད། དེ་ནང་པ་ཁོན་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་རྗེས་འཇུག་དང་ལྟག་པར་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གཞན་གྱི་རྗེས་འཇུག་དང་ལྷག་པར་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་མེད་མཁན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་སློབ་སྟོན་གྱི་བསམ་བློ་ཆུང་བར་ཕན་ཐོགས་ཡོད། བར་གཞན་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་སྤྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་ལ་ཚོགས་ཁྱབ་མཐུན་པ་འཁོར་ཚད་ཡུལ་པར་རྒྱ་ཆེ་རྣམས་ལ་ཡིད་བྱས་ཏེ་ཆོས་རིགས་འདི་ལ་ཤེས་ཡོན་ཁྲིམས་འདྲི་ཤེས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་འདེབས་སྐབས་གནང་དགོས་ཤེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་འཛུལ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སློབ་གསོ་སྤྲོད་ཐབས་དེ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་སུ་ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རང་རིགས་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ལའང་སྐད་ཡིག་དང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སྤེལ་ཐབས་སུ་བྱིས་པའི་སེམས་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་འགྱུལ་རིགས་བཟོ་རྒྱུའི་ཐད་འབད་རྩོལ་སྤྲར་ལྷག་རྒྱག་དགོས་གལ་སྐོར་དགོངས་འཆར་བཏོན་གནང་སོང་། བོད་སློབ་ཁག་གི་སློབ་ཕྲུག་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཐོག་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་གལ་ཏེ་སློབ་ཕྲུག་བུ་མོར་དགེ་རྒན་ལས་བྱེད་དམ་སློབ་ཕྲུག་ནང་ཁུལ་ཚུལ་མིན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་གནོད་འཚེ་སྐྱེལ་བ་རིགས་བྱུང་ན་ནག་ཉེས་ཅན་འཕྲལ་དུ་ཕྱིར་འབུད་བྱ་རྒྱུ་ལས་གུ་ཡངས་གཏང་ས་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སློབ་གྲྭའི་ནང་བྱ་སྤྱོད་ངན་པའི་རིགས་དེ་དག་སྔོན་འགོག་བྱ་ཐུབ་པ་མ་ཟད་སློབ་ཕྲུག་བུ་མོ་རྣམས་འཇིགས་སྣང་མེད་པར་གནས་ཐུབ་པའི་སྐོར་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད་སྐོར་གནང་སོང་།

ཐེངས་འདིའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་དང་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྟོན་ཚོགས་ཆུང་གཅིག་ཐོག་གིས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་སུ་ངོ་བཅར་ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་ཁྲིན་གྲོས་གཞི་བརྒྱད་ཐོག་བགྲོ་གླེང་གནང་གི་འདུག་ཅིང་། གྲོས་གཞི་ཁག་ནི། ༡༽སྔ་ལོའི་གྲོས་ཆོད་བསྒྲུབ་ཞིབ་དང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་བསྡོམས་སྙིང་བསྡུས་སྙན་སྒྲོན་ཞུ་རྒྱུ། ༢༽སྒྲོན་འགྲོ་ནས་གཞི་རིམ་བར་མ་བར་གྱི་བོད་ཡིག་བསླབ་གཞིའི་རྩ་འཛིན་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་གིས་རགས་ཟིན་གཏན་འབེབས་བྱུང་བར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་གཏན་འབེབས་གནང་རྒྱུ། ༣༽གཞི་རིམ་བར་མའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་སྤྱི་ཚོགས་རིག་དང་ཨང་རྩིས་སློབ་ཚན་གཉིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་སློབ་ཁྲིད་ལག་བསྟར་གནང་ཕྱོགས་ཇི་དགེའི་སྐོར། ༤༽གདན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཆོས་ལུགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བཟང་སྤྱོད་དམ། སྤྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་ལག་བསྟར་གནང་ཕྱོགས་ཇི་དགེའི་སྐོར། ༥༽སློབ་སྤྱི་དང་དགེ་ཆེ་འདེམས་བསྐོ་དང་། གནས་སྤར་གནང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་འཛིན་ལམ་སྟོན་གཏན་འབེབས་གནང་རྒྱུ། ༦༽བོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་སྐད་ཡིག་གི་རྩལ་ཁག་ཡར་རྒྱས་གོང་སྤེལ་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཇི་དགེའི་སྐོར། ༧༽བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གྲྭ་ཁག་བརྒྱུད་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ན་གཞོན་ཚོའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་གི་གོ་རྟོགས་དང་ཤེས་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་ཕྱོགས་ཇི་དགེའི་སྐོར། ༨༽ཚོགས་གཙོའི་བཀའ་ཁྲོལ་ལོག་གནང་དོན་གཞན་གོ་བསྡུར་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་རེད་འདུག །

Published by: Tsering Yangkyi, DIIR, **Printer:** Narthang Press (DIIR), CTA, Gangchen Kyishong, Dharamshala-176215 H.P., INDIA **Name of Editor:** Ngawang Thogmed,
Place of Publication: CTA, Gangkyi, Dharamshala-176215 H.P., INDIA Tel:+91-1892-222457/222510 **Email:** diiraddl.secy@tibet.net **Website:** www.bod.asia
Regd. No. HPTIB/2017/74104